

ALTZAGAKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN INGURUMEN AZTERKETA ESTRATEGIKOAREN IRISMEN DOKUMENTUA.

Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 6. artikuluan eta Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzko abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 72. artikuluan eta II. A) eranskinean xedatutakoaren arabera, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek (HAPO) ohiko ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedura bete behar dute nahitaez.

Ildo horretan, Altzagako Udalak Hiri Antolamenduko Plan Orokorra izapidetzeko prozesua abiarazi du, eta, beraz, Ingurumen Ebaluazioari buruzko 21/2013 Legearen 18. artikulua aplikatuz, plan horren ohiko ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedura hasteko eskatu zion Ingurumen Zuzendaritzari 2023ko otsailaren 15ean.

Horri dagokionez, Ingurumen Ebaluazioari buruzko 21/2013 Legearen 19. artikuluan eta Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legearen 68. artikuluan ezarritakoaren arabera, ingurumen alderdiak planen eta programen prestaketan integratzeko, ingurumen organoak irismen dokumentu bat prestatu behar du, ingurumen azterketa estrategikoak izan behar duen zabaltasun, xehetasun eta zehaztasun maila mugatzeko, betiere ukituriko administrazioei eta herritar interesdunei kontsulta egin ondoren.

Beraz, 10/2021 Legearen 62. artikulua aplikatuz eta urriaren 20ko 16/2020 Foru Dekretuan ezarritakoarekin bat etorriz, Zuzendaritza Nagusi honek Altzagako Hiri Antolamenduko Plan Orokorren irismen dokumentu hau egiten du.

1.- ALTZAGAKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN EREDUA ETA AUKERAK

Altzagako Udalak ohiko ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedurari ekiteko bidalitako dokumentazioak memoria bat, planoak eta hasierako dokumentu estrategikoa ditu.

Memoriak, lehenik eta behin, diagnostiko bat jasotzen du —eta hirigintzari buruzko informazioa—. Ondoren, helburu batzuk finkatzen ditu, bai orokorrak, bai ingurumen arlokoak, herritarren partaidetzatik sortuak. Eta, azkenik, lurralde antolamenduko ereduaren oinarritzko irizpideak eta antolamenduko zenbait aukera definitzen ditu, bai lurzoru urbanizaezinerako, bai hiri lurzorurako eta lurzoru urbanizagarrirako.

Hauek dira Altzagako Hiri Antolamenduko Plan Orokorren aurrerapenak planteatzen duen antolamendu ereduaren oinarritzko irizpideak, laburbilduta:

A. *Lurzoru urbanizaezina.*

- Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabileretarako eremu estrategikoak identifikatzea.
- Ingurumenari kalte egiten dioten espezieen monolaborantza bertan behera uzteko moduak garatzea, eta, horretarako, ingurumen hobekuntza edo balio estrategiko handiko lurzoruei balioa ematea aurreikustea.

- Lurzoru urbanizaezinaren araubidea malgutzea eta egokitzea, baso eta abeltzaintza erabilera mistoak txertatzeko.
- Baserriak banatzea, haien bizitza, kontserbazioa eta etorkizuneko erabilerak errazteko.
- Lurzoru urbanizaezinean etxebizitza hutsak eta baserriak bigarren etxebizitza gisa identifikatzea, landa erabilerei gehiago lotuta dagoen erabilera sustatzeko.

B. Bizitegi erabilera.

- Udalerriko gazteek hurrengo hamarkadan izango duten beharrari erantzungo dion bizitegi eskaintza proposatzea.
- Ahal den neurrian, etxebizitza babestuen sustapen publikoak bultzatzea, dinamika espekulatzaileei bizkar ematen eta tokiko biztanleei sarbidea bermatzen dietenak.
- Alderdi guztietatik autosufizientzia energetikoaren aldeko apustua egiten duen bizitegi tipologia bat ezartzea.
- Egungo hiri bilbea finkatzea, eta, horretarako, espazio publikoak sortzea edo indartzea. Era berean, Altzaga eta Altzagarateko herriguneen morfologia desitxuratzen ez duten egiturak eta tipologiak baliatzea.

C. Ekipamenduak eta espazio libreak.

- Altzagako herrigunean espazio publiko berri bat sortzea edo plaza handitzea, etorkizuneko herritarren topaketak eta jarduerak hartzeko edukiera emanda.
- Altzagako herri inguruneko garapen eremu berriak diseinatzea, kalitatezko espazio publikoak sortzeko moduan.
- Lehen mailako premiak edo jarduera sozioekonomikoak estaltzen dituzten ekipamenduak edo espazioak planteatzea —hala nola kontsumo kooperatiba txikiak—, eta hiri baratzeen ideia txertatzea, guztia ere herri eremuko egungo biztanleei eta bizi izatera etortzen direnei autohornidura aukerak eskaintzeko.
- Altzagarate eta Baliarrain arteko bidegurutzean espazio libre bat sortzea.

D. Mugikortasun jasangarria.

- Pertsonen mugikortasun eskaria kudeatzea, eta banaketa modala oinezkoetara, bizikletara eta garraio kolektibora bideratzea.
- Mugikortasun geldoko, oinezkoentzako eta bizikletentzako sare alternatibo baten trazadura ezartzea, udalerraren lurralde osoko eguneroko mugikortasuna berregituratu ahal izateko, eta, horretarako, herrigune nagusia eta landa auzoak elkarren artean lotzea.
- Funtzionamendu partekatuko ibilgailu elektriko baterako behar besteko azpiegitura ahalbidetzea.
- Aparkaleku berriak sortzea Urruti Zelaia inguruan eta bizitegi hazkundeko eremu berrietan.

E. Azpiegitura sareak.

- Lehendik dauden zerbitzu sareak hobetzea, bereziki konexio telematikokoak, seinale errepikagailuenak eta lan partekatuko espazioetakoak.
- Abali auzoa saneamenduko kolektore nagusiaren sarearekin lotzeko proposamena egitea —auzo hori bakarrik falta baita lotzeko—.

Altzaga udalerrian ez dago jarduera ekonomikorik, ezta jarduera horiek garatzeko lurzoru kalifikaturik ere. Eta ez da aurreikusten halakorik ezartzeko beharrik ere.

Irizpide horien arabera, hauek dira Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean planteatzen diren aukerak:

A. **Lurzoru urbanizaezina.** Guztira hiru aukera dira. 0 aukera egungo Arau Subsidiarioek jasotzen dutena da, zeina bi babes kategoria sartzera mugatzen baita: ibaiak eta pasaia. Gainerako lurzoru urbanizaezin guztia “Gainerakoa” izeneko kategoria bakar batean uzten du. Lehenbiziko aukera Nekazaritza eta Basogintzako Lurralde Plan Sektorialak Altzagarako ezarritako antolamendu proposamena da. Azkenik, bigarren aukerak lehenbiziko aukera garatuko du, honako doikuntza hauek eginda:

- *Babes bereziko* kategoria bat sortzen du, eta hor sartzen dira baso autoktonoak (eskualdeko interesa dutenak edo ezaugarri bereziak dituztenak, hala nola haltzadiak, pagadiak, eta abar).
- *Ingurumen hobekuntza* kategoria sartzen du, bai ibai ertzetarako, bai baso degradatuetarako —degradatutzat hartzen dira % 75 baino gehiago espezie inbaditzailez osaturik daudenak—, bai eta zabortege txiki bat ere.
- Ur ibilguen ertzak *gainazaleko urak babesteko* kategorian sartzen ditu.
- *Trantsizioko landa paisaia* azpikategoria zabaldu du Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean ezarritakoaren aldean, nekazaritza eta abeltzaintza erabileren eta baso erabileren artean trantsizio handiagoa ahalbidetzeko.
- Eremu txiki bat bideratzen du lurzoru urbanizaezineko espazio libretarako Altzagarate, Baliarrain eta Gaintza arteko bidegurutzean —aisialdirako merendero gisa baliatzeko—.

Hasierako dokumentu estrategikoaren aukeren ingurumen azterketan, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenean ezarritako gidalerroak ikusita, bazterturik geratzen dira 0 eta 1. aukerak. Hori dela eta, lurzoru urbanizaezin bideragarria antolatzeko aukera bakarra 2. aukera da, hura baita osoena. Hori horrela, Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialeko kategoriez gainera, beste babes kategoria batzuk ere sartzen dira, hala nola *babes berezia*, *ingurumen hobekuntza* edo *gainazaleko uren babesa*. Bestalde, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrearen aurrerapen dokumentuak ez du proposatutako aukera bakar baten alde egiten.

B. **Hiri lurzorua eta lurzoru urbanizagarria.** Bost aukera proposatzen dira, zehaztapen hauekin:

- *0 aukera.* Indarrean dauden arau subsidiarioetako egungo zehaztapenei dagokie.
- *1. aukera.* Altzaga herrigunean, bide berri bat irekitzen da Urruti Zelaian, zeinak erdiko bidearen amaierarekin lotzen baitu errepide nagusia, azken hori oinezkoentzako gaitu ahal izateko, eta, horri lotuta, aparkalekuak eta bi bizitzako

lau etxebizitza eraikin aurreikusten dira (beheko solairua, lehen solairua eta teilatupea profilarekin). Era berean, Elizatzen beste bide bat sortu da elizaren atzealdean, zeinak erdiko espazio publikoa oinezkoentzat egokitzea ahalbidetuko baitu; horri lotuta, bi bizitzako lau etxebizitza eraikin proiektatu dira beheko solairua, lehen solairua eta teilatupea profilarekin. Alzagarateko herriguneari dagokionez, gaur egungo Arau Subsidiarioetako lurzoru urbanizagarriak mantenduko dira.

- 2. *aukera*. Alzagarateko lurzoru urbanizagarriak desklasifikatu egiten dira egungo arau subsidiarioetatik, eta proposatutako jarduketa guztiak Alzagarateko herriguneari geratzen dira. Bi aldaera hartzen dira kontuan, a eta b, Urruti Zelaiko lurzoru urbanizaezinaren okupazioaren arabera —b aukerak okupazio txikiagoa aurreikusten du—, nahiz eta bietan aparkaleku kopuru bera mantendu eta bi bizitzako bi etxebizitza eraikin proiektatu. Azkenik, elizaren eremuan, babes ofizialeko lau etxebizitza proiektatzen dira, eta haien eraikigarritasuna sustapen publikoko jarduera ekonomikoetarako edo udal ekipamenduetarako bideratuko da.
- 3. *aukera*. Alzagarateko herriguneari, etxebizitza libreen bloke bakarra proiektatzen da Urruti Zelain —beheko solairua, lehen solairua eta teilatupea profilarekin—; beheko solairuan etxebizitzak egongo dira eta erdisotoan, berriz, garajeak. Eremu horretako aparkalekuen kopurua murriztu egiten da 2. aukerarekin alderatuta. Era berean, desklasifikatu egiten dira Alzagarateko lurzoru urbanizagarriak egungo Arau Subsidiarioetatik.

Hasierako dokumentu estrategikoaren aukeren ingurumen azterketan, uste da 2b aukerak izango lukeela ingurumen inpaktu txikiena, udalerraren premiei erantzungo bailieke (ekipamenduak, espazio libreak eta abar). Aldi berean, etxebizitza libre erabilgarri eta irigarrien (BOE) kopuru handiagoa emango luke, eta nabarmen murriztuko litzateke lurzoru urbanizaezinaren okupazioa, bai eta 1. aukerak Batasunaren intereseko habitaten gainean izaniko afektazioa ere. Bestalde, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren aurrerapen dokumentuak ez du proposatutako aukera bakar baten alde egiten.

2.- EGINDAKO KONTSULTAK

Alzagarateko Udalaren eskaera jaso ondoren, Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak 21/2013 Legearen 19. artikuluan eta 10/2021 Legearen 68. artikuluan aurreikusitako kontsulten izapidea egin zien eragindako administrazioei eta publiko interesdunari. Fase horretan, erakunde eta instituzio hauei egin zitzaizkien kontsulta:

- Gipuzkoako Foru Aldundiko Mendietako eta Natura Ingurunekeko Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Nekazaritza eta Landa Garapenekeko Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Lurralde Antolaketako Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Errepideetako Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Obra Hidraulikoetako Zuzendaritza Nagusia.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Mugikortasuneko eta Garraio Publikoko Zuzendaritza Nagusia.

- IHOBE.
- Energiaren Euskal Erakundea (EEE).
- Uraren Euskal Agentzia (URA).
- Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Administrazioako Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Natura Ondarearen eta Klima Aldaketaren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintzaren eta Hiri Agendaren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Garraio Azpiegituren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Energiaren, Meategien eta Industriaren Zuzendaritza.
- Kantauriko Konfederazio Hidrografikoa.
- Gipuzkoako Ur Partzuergoa.
- EHNE (Euskal Herriko Nekazarien Elkartasuna).
- ENBA (Euskal Nekazarien Batasuna).
- Goieki.
- Goiemen.
- Landarlan Ingurumen Elkartea.
- Eguzki talde ekologista.
- Itsas Enara Ornitologia Elkartea.
- Haritzalde Naturzaleen Elkartea.
- Gipuzkoako Ekologistak Martxan talde ekologista.
- Aranzadi Zientzia Elkartea.

Era berean, hasierako dokumentua eskuragarri egon da Gipuzkoako Foru Aldundiaren Ingurumen Zuzendaritzaren Interneteko atarian (www.gipuzkoaingurumena.eus), herritar guztiek egokitzat jotako ingurumen arloko ekarpenak egin zitzaten.

Erantzunak bidaltzeko epea amaitu ondoren, hauek jaso dira:

- Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritzak Kultura Departamentuaren Ondare Historiko-Artistikoaren Zerbitzuaren eta Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zentroaren datu baseko elementuen zerrenda orientagarria bidali du. Bestalde, jakinarazi du, Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen 50. artikulua betez, arreta berezia jarri behar dela dokumentuaren aukera batzuetan proposatutako eraikin berriek babestutako kultura-ondasunetan sortzen duten kutsadura bisualean. Ildo horretan, eraikin berriak birplanteatzeko eskatzen du, betiere ondasun horien ingurune hurbiletik aldentuta eta ez eragiteko ondasunaren gaineko pertzepzio inbaditzailea sortzen duen inolako interferentziarik.
- Eusko Jaurlaritzako Garraio Azpiegituren Zuzendaritzak Euskal Trenbide Sarearen txostena bidali du, eta, han jasotzen denez, bidalitako dokumentazioa aztertu ondoren, ez da topatu inolako eraginik Euskal Trenbide Sareak kudeatzen duen Euskal Autonomia Erkidegoko Trenbide Sarean.
- Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritzak beharrezkotzat jotzen du Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren idazketaren ondorengo faseetan Ondare Arkitektoniko eta Arkeologikoaren Katalogoa antolatzea eta hura babesteko araudi berezia sartzea. Hasierako dokumentu estrategikoari dagokionez, berrikusi egin behar da dokumentu honetako kultura ondareari buruzko atala, eta bat etorri behar da Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean ezarritakoarekin. Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren aurrerapenean hiri lurzorua antolatzeko

proposatzen diren aukerei dagokienez, egiaztatuko da esku hartzeek ez dutela izango eraginik Altzagarateko Andre Mariaren baseliza eta San Migel eliza kokatuta dauden ustezko zona arkeologikoen lurpean.

- Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak Altzagako udalerriko babes zibileko arriskuen berri ematen du. Eusko Jaurlaritzak onartutako babes zibileko lurralde planetan eta plan berezietan daude jasota arrisku horiek, eta hauexek dira:
 - *Arrisku sismikoa*: eraikin berrietan kontuan hartu beharko da irailaren 27ko 997/2002 Errege Dekretuak onetsitako eraikuntza sismorresistenteei buruzko araua.
 - *Arrisku teknologikoa. Salgai arriskutsuen garraioa*. Altzagaren kasuan, ekialdeko eremua 200 eta 600 m bitarteko afektazio zerrendan dago, bide hauei dagokienez: N-1 errepidea (arrisku txikia) eta Adifen Madril-Irun linea (arrisku ertaina).
- Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzak, oro har, positibotzat jotzen du lurzoru urbanizaezinerako proposatutako kategorizazioa. Hala ere, gomendatzen da balio estrategiko handiko nekazaritza nahiz abeltzaintzako azpikategorian sartutako mugaketak berrikustea, Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean horrela aintzat hartutako udalerriko azalera batzuk beste kategoria batzuetan sartu baitira (babes berezia eta gainazaleko uren babesa). Era berean, gomendatzen du babes bereziko eta ingurumen hobekuntzako kategorietan sartu diren espezie ez-autoktonoen baso landaketa batzuen mugaketa berrikustea. Bestalde, lurzoru urbanizaezineko erabileren erregulazioari dagokionez, gogorarazten du garatuko den hirigintza araudiak kontuan hartu beharko dituela Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialaren 10. artikuluan adierazitako loturak; hau da, berariaz jaso beharko duela balio estrategiko handiko lurzoru urbanizaezineko zonei lotutako araudia, eta eragotzi egin beharko dituela zona horietan lehendik dauden guneeetan oinarritu gabeko hazkundeak. Era berean, gogorarazten du udal plangintza idazteko eta onesteko izapideetan beharrezkoa dela Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialeko nekazaritza arloko afektazioaren ebaluazio protokoloa aplikatzea, nekazaritza lurren okupazioa eta Hiri Antolamenduko Plan Orokorreko proposamenek nekazaritza ustiatzeietan eragindako inpaktua kontuan hartuta, eta beharrezkoa dela, orobat, nekazaritza arloan eskumena duen foru organoaren txostena izatea. Bestalde, txostenean Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialaren antolamendu arauak azaltzen dira, eta arau horiek kontuan hartu beharko dira Hiri Antolamenduko Plan Orokorreko hirigintza araudia idazterakoan. Nekazaritza lurzoruaren okupazioari dagokionez, gomendagarritzat jotako zenbait gidalerro ezartzen dira: zehazten da bizitegi lurzoruaren arloan proposatutako aukeren balioespena berrikusi beharko dela, eta nekazaritza lurzoruak gutxiago okupatzea dakarrena hautatu beharko dela. Azkenik, gomendatzen da esku hartzeko programa jakin batzuk aurreikustea, nekazaritza jarduerak mantentzera eta abandonatutako edo desagertzeko arriskuan dauden lursailak kudeatzera bideratutakoak, bai eta txostenaren 2.3 atalean adierazitako helburu eta jarraibideekin lotutako jarraipen sistemak txertatzea ere.
- Eusko Jaurlaritzako Natura Ondarearen eta Klima Aldaketaren Zuzendaritzak uste du proposamena, hiri ereduari eta lurzoru urbanizaezinen antolamenduari dagokienez, koherentea dela natura baliabide nagusiak babesteko planteamendu irizpideekin. Hala ere, gomendatzen da udalerriarren mendebaldeko muga sartzan den lotura korridorea lurzoru urbanizaezinen kategoriei gainjarritako baldintzatzaile

gisa jasotzea. Era berean, konektagarritasun ekologikoari dagokionez, gogorarazten du aplikatzekoak direla azpiegitura berdearen eta ekosistemen zerbitzuen arloko jarraibideak —hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde antolamenduaren gidalerroak behin betiko onesten dituen uztailaren 30eko 128/2019 Dekretuaren I. eranskinaren 4. artikuluan hirigintza plangintzarako ezarritakoak—.

- URAK positibotzat jotzen du lurzoru urbanizaezinaren antolamendu proposamenaren 2. aukeran sartzea gainazaleko uren babes, babes berezia eta ingurumen hobekuntza kategoriak. Bestalde, jakinarazten du Hiri Antolamenduko Plan Orokorren dokumentuan eta ingurumen ebaluazio estrategikoan jaso beharko direla Errezolako iturburua eta haren babes eremua, Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren Eremu Babestuen Erregistroan sartuta baitago iturburu hori. Uholde arriskuari dagokionez, bermatu beharko da Elizatze eremuan proposatutako jarduketek ez dutela larriagotzen hirugarrenei eta/edo inguruneari eragindako arrisku hori. Hiri lurzorurako edo lurzoru urbanizagarriko aukerei dagokienez, baliabide hidrikoan izan daitezkeen inpaktuen karakterizazio zehatza egin beharko da, eta Hiri Antolamenduko Plan Orokorren araudian txertatu beharreko neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileen sorta bat diseinatuko da. Bestalde, hirigintza garapen berriek drainatze jasangarriko hiri sistemak sartu beharko dituzte. Hornidurari dagokionez, ur baliabideen etorkizuneko eskariaren zenbatespen bat sartuko da, zeinak bat etorri beharko baitu azkenean aukeratzen den hirigintza garapenerako proposamenarekin. Saneamenduari dagokionez, azkenik, hirigintza araudian jaso beharko da garapen berriak saneamenduko udal sarera konektatzeko betebeharra.
- Kantauriko Konfederazio Hidrografikoak jakinarazi du Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek bere antolamendu proposamenen ondoriozko ur baliabideen eskariaren azterketa bat jaso beharko duela, bai eta horien jatorriaren justifikazioa ere. Era berean, haren zehaztapenek dakartzaten saneamendu eta arazketa beharren azterketa bat jaso beharko du, eta, alderdi horri dagokionez, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren araudiak lehentasunezko aukeratzat hartu beharko du saneamendu sistema publikoekiko lotura, jabari publiko hidraulikora zuzenean isurtzen diren aukeren aurrean. Bestalde, jabari publiko hidraulikoa kutsa dezaketen euri urek nahitaez bete beharko dute Kantauriko Konfederazio Hidrografikoaren isurketa baimentzeko prozedura. Era berean, hirigintza garapen berriek ahalik eta gehien murriztu beharko dute okupazio iragazgaitza —behar-beharrezkoa dena mugatu—, eta drainatze jasangarriko sistemak sartu beharko dituzte. Etorkizuneko eraikuntza eremu gurutzatuei edo jabari publiko hidraulikoarekin muga egiten dutenei dagokienez, eremu horiek baldintza naturalak eta harekin lotutako ibaiertzeko landaredia gorde beharko dituzte, zortasun eremua eraikuntzarik gabe utzi beharko dute eta itxiturak eremu horretatik kanpo jarri beharko dituzte. Azkenik, ibilguak zaintzeko eremuan, zortasun eremuan eta jabari publiko hidraulikoan edozein obra edo lan egiteko, arroko erakundearen alde aurreko administrazio baimena beharko da.
- Euskal Energiaren Erakundeak jakinarazten du dokumentazioan ez dela ezer aipatzen jasangarritasun energetikoari buruzko azterlanaren gainean, zeina beharrezkoa baita Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legearen 7. artikulua ezartzen duenarekin bat. Era berean, ez da ezer aurreikusten ibilgailu elektrikoak eta erregai alternatiboek bultzatutakoak kargatzeko estazioei buruz, ezta bizikleten erabilera eta aparkalekua errazteko espazioei buruz ere, 4/2019 Legearen 7.5 artikuluan ezartzen den bezala.

Irismen dokumentu hau egin ondoren erantzunen bat jasotzen bada, ahalik eta lasterren bidaliko zaio Altagakako Udalari, kontuan har dezan Hiri Antolamenduko Plan Orokorra eta ingurumen azterketa estrategikoa egiterakoan.

3.- INGURUMEN HELBURU ESTRATEGIKOAK, JASANGARRITASUN IRIZPIDEAK ETA ARAU ITURRIAK

Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak, udalerraren lurraldearen antolamendu integralerako oinarritzko tresna den aldetik, aukera eman beharko du, batetik, hirigintza eta azpiegitura jarduketan ondoriozko ingurumen inpaktu negatiboak ahalik eta gehien murrizteko, eta, bestetik, udalerraren ingurumen kalitatea hobetzen laguntzeko. Horretarako, egokiro txertatu beharko ditu ingurumen alderdiok.

A. Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren ingurumen helburu estrategikoen ingurumen helburu eta irizpide hauetan oinarrituta egon behar dute, gutxienez:

- Ingurumen kalteen prebentzioa lehenestea, zuzentzearen eta konpentsatzearen aurretik, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren formulazioan ingurumen alderdiak behar bezala kontuan hartuta, eta, horretaz gainera, ingurumena hobetzeko proiektuak eta jarduerak proposatzea eta bertan sartzea.
- Jasangarritasun energetikoaren ondoriozko baldintzak txertatzea lurraldearen antolamenduan eta hirigintzan.
- Lurzoruaren erabilerak esleitzerakoan, kontuan hartzea baliabide naturalen eta nekazaritzako baliabideen kalitatea eta kalteberatasuna, eta aintzat hartzea, orobat, ingurumen kalitatea, klima aldaketa eta aurreikusitako erabilerei dagokienez eremuek duten harrera gaitasuna.
- Sailkatutako lurzoruen okupazioa agortzea lurzoru gehiago sailkatu aurretik.
- Lurzoru urbanizagarri berrien sailkapena behar bezala justifikatzea, haien nahikotasunean eta egokitasunean oinarrituta, eta zorrotz dimentsionatzea benetako beharrak asetzeko behar den lurzorua. Lurzoruaren artifizializazioa eta hazkunde demografikoa banantzea.
- Hiri garapen eta azpiegitura posibleak aurkitzea eta horiek antolatzea, auzi hauek bermatzeko:
 - Natura baliabide baliotsuen gaineko eragina ahalik eta gehien murriztea.
 - Garapen horien zerbitzu egokia bermatuko duten ur hornidura eta saneamendu sareak eskura ipintzea.
 - Energia efizientzia pasiboko baldintza egokiak.
- Hutsik dauden etxebizitzak okupazioa eta eraikitako ondarearen birgaitze lanak sustatzea, eta, horrenbestez, eraikin berriak saihestea.
- Hiri segregazioa eta sakabanatzea saihestea, erabilera edo jarduera desberdinen integrazio eta kohesio espazial egokia mantendu ahal izateko, eta, hari esker, mugikortasuna murrizteko.
- Mugikortasun arrazionalagoa eta jasangarriagoa sustatzea, guztia ere banaketa modala oinezkoetara, bizikletara eta garraio kolektibora bideratzeko eta erregai alternatiboak erabiltzen dituzten garraio bideak sustatzeko.

- Iturri berriztagarrietan oinarritutako energia hornitzeko instalazio deszentralizatuen ezarpena erraztea, eta, hala, energiaren kudeaketa lokalagoa eta komunitarioagoa bultzatzea.
 - Berotegi efektuko emisioak eta partikulek eta nitrogeno oxidoek eragindako kutsadura murriztea, energiaren erabilera eta energia berriztagarrien garapenean aurrezteko eta efizientziaz erabiltzeko neurrien ondorioz, bai eta horiek ezartzen eta erabiltzen lagunduko duten sistema elkartuen ondorioz ere.
 - Biodibertsitateko elementu bereziei (landaredi autoktonoa, espezie mehatxatuen habitatak, eta abar) ez eragitea, eta natura ondarearen egoera orokorra eta ingurumen zerbitzuak eskaintzeko gaitasuna mantentzea edo hobetzea.
 - Lurzoru urbanizaezinaren antolamendu egokia ezartzea landa ingurunea zaintzeko, eta, horretarako, oreka egokia bilatzea garapen ekonomikoaren, ekosisteman duen eginkizunaren (lehengaien hornidura, ingurunearen kontserbazioa) eta ingurumen eta paisaia kalitatearen baldintza aproposen artean.
 - Paisaia faktorea txertatzea plangintzan, eta, hala, paisaiaren babesa, kudeaketa eta antolamendua sustatzea, Paisaiaren Europako Hitzarmenak ezartzen duen bezala.
 - Inpaktu negatiboa murriztea baliabideen (ura, energia eta materialak), hondakinen eta kutsatzaileen balantzean, bai eraikuntzak eragindakoak oro har (eraikinak, egiturak, urbanizazioa), bai haien funtzionamenduak eragindakoak, eta zirkulazioak ixtera bideratzea.
 - Ur baliabideak eta ingurunea —lurpeko edo gainazaleko ur kontinentalak— babestea, zaintzea eta lehengoratzea, eta, hala, Uren Esparru Zuzentarauaren helburuak lortzen saiatzea. Ildo horretan, errespetatzekoak izango dira uren arloko araudiak ezarritako atzerapenak eta zortasunak, eta egungo eta etorkizuneko isurketen tratamendu egokia bermatuko da.
- B. Bestalde, Altzagako Hiri Antolamenduko Plan Orokorra egiterakoan, arau eta dokumentu hauetan jasotako jasangarritasun irizpideak eta printzipioak hartuko dira kontuan:
- Nazio Batuen 2030 Agenda.
 - Europar Batasunaren ingurumenaren arloko VIII. Ekintza Programa Orokorra (2030era artekoa).
 - Europako Itun Berdea.
 - Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Ingurumen Esparru Programa.
 - Euskadiko lurzorua babesteko 2030 Estrategia.
 - Euskadiko Baso Plangintza (1994-2030).
 - 2030erako Euskadiko Biodibertsitate Estrategia.
 - Euskal Autonomia Erkidegoko Geodibertsitate Estrategia.
 - Euskal Autonomia Erkidegoko 2050erako Klima Aldaketaren Estrategia.
 - Euskadiko Ekonomia Zirkularreko Estrategia 2030.

- Bultzatu 2050 Hiri Agenda.
- Gipuzkoako Energia Jasangarritasunaren 2050erako Estrategia.
- Euskadiko 2030erako Energia Estrategia.
- 2050erako Klima Aldaketaren aurkako Gipuzkoako Estrategia.
- Lurzoruaren eta Hiri Birgaitzearen Legearen testu bategina onesten duen urriaren 30eko 7/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 3. eta 20. artikulua.
- Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 3. artikulua.
- Klima Aldaketari eta Trantsizio Energetikoari buruzko maiatzaren 20ko 7/2021 Legearen 2. artikulua.
- Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 2. artikulua eta Euskadiko Natura Ondarea Kontserbatzeko azaroaren 25eko 9/2021 Legearen 3. artikulua.
- Urei buruzko ekainaren 23ko 1/2006 Legearen 3. artikulua.
- Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzeko ekainaren 25eko 4/2015 Legearen 4. artikulua.
- Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako abenduaren 23ko 17/2008 Legearen 6. artikulua.
- Planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 1. eta 2. artikulua.
- Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legearen 5. eta 6. artikulua.
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzeari buruzko ekainaren 3ko 90/2014 Dekretuaren 2. artikulua.

C. Azkenik, hauek dira irismen dokumentu hau egiteko eta Altzagako Hiri Antolamenduko Plan Orokorra egiteko aintzat hartu behar diren ingurumen arau nagusiak:

Europako araudia

- Kontseiluaren 92/43/EEE Zuzentaraua, 1992ko maiatzaren 21ekoa, habitat naturala eta basa fauna eta flora babesteari buruzkoa.
- 2000/60/EE Zuzentaraua, ur-politikaren esparruan Erkidegoko esparrua ezartzen duena.
- 2002/49/EE Zuzentaraua, zaratari buruzkoa.

Estatukoa

- 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, ingurumen ebaluazioari buruzkoa.
- 7/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Lurzoruaren eta Hiri Birgaitzearen Legearen testu bategina onartzen duena.

- 7/2021 Legea, maiatzaren 20koa, klima aldaketari eta trantsizio energetikoari buruzkoa.
- 42/2007 Legea, abenduaren 13koa, Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzkoa.
- 43/2003 Legea, azaroaren 21ekoa, mendiei buruzkoa.
- 37/2003 Legea, azaroaren 17koa, zaratari buruzkoa, eta 1367/2007 Errege Dekretua, urriaren 19koa, zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legea garatzen duena, zonakatze akustikoari, kalitate-helburuei eta soinu-igorpenei dagokienez.
- 1/2001 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 20koa, Kutsaduraren Prebentzio eta Kontrol Integratuaren Legearen testu bategina onesten duena.
- 35/2023 Errege Dekretua, Kantauriko Mugape Hidrografikoaren 2022-2027 aldirako Plan Hidrologikoa onesten duena.
- 7/2022 Legea, apirilaren 8koa, ekonomia zirkularerako hondakinei eta lurzoru kutsatuei buruzkoa.

Euskal Autonomia Erkidegokoa

- 10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzkoa.
- 211/2012 Dekretua, urriaren 16koa, planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duena.
- 128/2019 Dekretua, uztailaren 30ekoa, zeinaren bidez behin betiko onesten baitira Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak.
- 534/2009 Dekretua, irailaren 29koa, Beasain-Zumarragako (Goierri) Eremu Funtzionaleko Lurraldearen Zatiko Plana behin betiko onesten duena.
- 177/2014 Dekretua, irailaren 16koa, zeinak behin betiko onartzen baitu Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektoriala.
- 90/2014 Dekretua, ekainaren 3koa, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzearen gainekoa.
- 1/2006 Legea, ekainaren 23koa, Urarena.
- 4/2015 Legea, lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzekoa, eta hura garatzeko dekretua.
- 49/2009 Dekretua, otsailaren 24koa, hondakinak hondakindegietan biltegitatuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena.
- 213/2012 Dekretua, urriaren 16koa, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoa.
- 2/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzkoa.
- 9/2021 Legea, azaroaren 25ekoa, Euskadiko Natura Ondarea Kontserbatzekoa.
- 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultur Ondareari buruzkoa.
- 317/2002 Dekretua, abenduaren 30ekoa, ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzkoa.

- 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa.
- 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko jasangarritasun energetikoari buruzkoa.

Gipuzkoa

- 7/2006 Foru Araua, urriaren 20koa, Gipuzkoako Mendiei buruzkoa.

4.- INGURUMEN-EBALUAZIOAREN XEDE DEN EREMU GEOGRAFIKOA. ALTZAGAKO UDAL MUGARTEKO BALIABIDEAK ETA EREMU GARRANTZITSUAK.

Ebaluatuko den eremu geografikoak nahikoa izan beharko du planean aurreikusitako jarduketek eragindako afektazio guztiak kontuan hartzeko. Hirigintza jarduerak ez ezik, barnean hartuko ditu arau zehaztapenen ingurumen ondorioak ere. Oro har, Altzagako udal mugartea hartuko du, nahiz eta zenbait alderdik eska dezaketen udalerrria gainditzten duen lurralde baten gaineko inpaktuak aztertzea —esate baterako, paisaiaren gaineko afektazioa aztertzerakoan—.

Ingurumen ebaluazioa xehetasun handiagoz egingo da antolamendu aukerek eragin handiko jarduketak aurreikusten dituzten eremuetan, hala nola hirigintza garapenak planteatzen diren eremuetan.

Ingurumen Zuzendaritza Nagusi honetan dagoen informazio bibliografikoa eta kartografikoa kontsultatu ondoren, eta beste administrazio batzuetatik jasotako erantzunak aintzakotzat hartuta, ingurumen interes berezia duten baliabide eta gune hauek identifikatu dira Altzaga udalerrian:

- A. **Zuhaitz masa autoktonoak eta Batasunaren intereseko habitatak.** Hauek dira Altzagan dauden Batasunaren intereseko habitatak: *6510 Altitude baxuko segabelardi elkorrak* eta *9120 Pagadi azidofilo atlantiarrak*, *Ilex espezieko oihanpea* eta *batzuetan Taxus espeziekoa dutenak*. Aurrerapenarekin batera doazen mapetan, 6510 habitata *balio estrategiko handiko* eta *trantsizioko landa paisaiako* kategorian sartzen da Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean. 9120 habitatari dagokionez, *babes bereziko* kategorian sartzea proposatzen da, EUNIS G1.86 habitatarekin batera (*Quercus Robur nagusi duen baso azidofiloa*). Egokia dirudi irizpide horrek. Hala ere, berrikusi egin beharko dira *babes bereziko* kategorian sartutako masa horietako batzuk; izan ere, Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialak *balio estrategiko handiko nekazaritza nahiz abeltzaintzako* azpikategorian sartzen ditu, eta mugaketa hori loteslea da aipatutako lurralde plan sektorialaren 10. artikulua araberan.

Bestalde, ahal den neurrian, intereseko landaredia babesteko kontserbazio aktiborako neurriak hornitzen saiatu beharko da, hala nola titulartasun pribatuko balio ekologiko handiko basoak udalaren lurzoru ondarean sartzea edo lurraldea zaintzeko akordioak ezartzea, haien kontserbazioa eta masa helduagoetarantz eboluzionatzea bermatzeko.

Aurrerapenean proposatutako aukerei eta intereseko landaredian izan dezaketen eraginari dagokionez, Batasunaren intereseko habitat bakarrak izango du afektaziorik: *6510 Altitude baxuko sega-belardi elkorrak*. Baliabide horien gaineko eragina gutxika-gutxika murrizten ari da aukera guztietan: 1. aukerak izango du guztietan afektazio handiena, eta 3. aukerak okupatzen du, azkenik, azalera txikiena. Habitat hori Altzagako udalerrian eta isurialde kantauriarrean oso banatuta dagoen arren, komenigarria litzateke ahalik eta gehien murriztea haren gaineko afektazioa.

- B. **Azpiegitura berdea.** Altzaga udalerraren mendebaldeko mugan, Murumendi eta Aralar lotzen dituen korridore bat dago. Korridore hori Lurzoru Urbanizaezinaren antolamendu-kategoriari gainjarritako baldintzatzaile gisa jasotzea komeni da, konektagarritasun ekologikoko prozesuak eta iragazkortasuna areagotzeko. Era berean, konektagarritasun ekologikoari dagokionez, Lurraldearen Antolamenduaren Gidalerroen 4. artikulua aplikatuz, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak tokiko azpiegitura berdearen sare bat zehaztu beharko du, eremu funtzionalarekin eta EAEkoarekin lotuta. Azpiegitura berde horretan sartuko dira ingurumen balioengatik babestutako espazioak, korridore ekologikoak eta hainbat funtziotako beste espazio batzuk, eta horiei buruzko erregulazio egokia ezarriko da. Horri dagokionez, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen arabera EAEko Azpiegitura Berdea osatzen duten elementuez gain (Natura 2000 Sarea, korridore ekologikoak, ibai-sarea), iradokitzen da kontuan hartzea Funtzionaltasun Ekologikorako Intereseko Guneak, Gipuzkoako Azpiegitura Berdearen Sarearen Proposamenean mugatuak.

Bestalde, hiriko azpiegitura berdeari dagokionez, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek adierazten dute tokiko azpiegitura berdearen partetzat hartuko direla espazio libreen sistema orokortzat kalifikatutako espazioak, eta, aukeran, espazio libreen eta berdeguneen tokiko sistemak. Horien gainean, aplikatzekoak izango dira berdeguneen jarraitutasunaren, balio ekologikoa babestearen eta ekosistema zerbitzuak indartzearen printzipioak, eta eraikitako hiriko espazio libreen iragazkortasuna sustatuko da.

- C. **Nekazaritzako eta abeltzaintzako lurrak.** Altzagako udal mugartean, balio estrategiko handikotzat sailkatutako lurzoru orbanak daude Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean. Guztira 8.508,79 ha dira, eta balio estrategiko handiko lurzoruaren ehunekoa % 35,3koa da Altzagaren azalera osoarekiko. Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak berariaz jaso beharko ditu —lurzoru urbanizaezinaren kategorizazioan— Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean definitutako balio estrategiko handiko eremuei lotutako mugaketa eta araudia. Mugaketa hori areagotu ahal izango du udal plangintzak, Lurralde Plan Sektorial horren helburu orokorretan oinarrituta justifikazioarekin. Sartu beharreko erabilera araubidea bat etorriko da plan horrekin.

Bestalde, aurrerapenean aurreikusten da mota horretako lurzoruak neurri handiagoan edo txikiagoan okupatzea proposatutako bizitegi antolamenduko aukera guztietan, nahiz eta inpaktu hori ez den berariaz aztertzen hasierako dokumentu estrategikoan, lurzoruaren okupazioak oro har duen eragina balioestera mugatzen baita. Balorazio hori idatzi beharreko ingurumen azterketa estrategikoan sartu beharko da, eta kontuan hartu beharko da, halaber, antolamendu aukera baten edo bestearen alde egitean. Era berean, bizitegi garapenen ondoriozko okupazioez gainera, ikusten da Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialeko trantsizioko landa paisaia azpikategoriako lurzoruak okupatzen direla, Altzagarate eta Baliarrain arteko bidegurutzean lurzoru urbanizaezinaren gaineko espazio librea

mugatzen baita. Aurrerapenari erantsitako helburu orokorren artean, jasota dago *nekazaritzarako egokiak diren lurzorua babestea*; hori hala den heinean, gomendagarria da berriz aztertzea plangintzaren ondoz ondoko faseetan aurreikusitako okupazioak.

Nolanahi ere, Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialaren 10.e artikuluan adierazitakoarekin bat etorriz, beharrezkoa izango da nekazaritzaren sektorean izango duen eragina ebaluatzea, eta, horretarako, kontuan hartu beharko dira bai nekazaritzako lurzoruen okupazioa, bai Hiri Antolamenduko Plan Orokorra jasotako proposamenek eragin ditzaketen nekazaritzako ustategien gaineko inpaktua. Hala, oinarri gisa hartu beharko da Nekazaritza eta Basogintzaren Lurralde Plan Sektorialean ezarrita dagoena —*Planak aplikatzeak eta obrak eta jarduerak egiteak nekazaritzan duen eraginaren ebaluazioa*, zeina ingurumen ebaluazio estrategikoaren azterketaren barruan egin ahal izango baita—. Ebaluazio horretan oinarrituta, dagozkion neurri prebentibo, zuzentzaile eta konpentsatzaileak zehaztuko dira, kasuak hala eskatzen badu.

Azkenik, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako Legearen 16. artikulua adierazten duen bezala, kontuan hartu behar da beharrezkoa izango dela nekazaritza gaitan eskumena duen foru organoak txostena egitea balio agrologiko handiko lurzoruetan Euskal Autonomia Erkidegoan aurreikusitako edozein proiektu edo jardura administratibok behin betiko onetsi aurretik.

D. Kultura ondarea. Euskal Kultura Ondarearen Zentroak elementuen zerrenda eta babes araubidea erantsi ditu:

- *Ustezko zona arkeologikoak*: San Migel eliza, Altzagarateko Andre Mariaren ermita eta hiru baserri (Errezola, Saratsola eta Etxeberrigaraikoa). Ustezko zona arkeologiko horiek 1997ko irailaren 17ko Ebazpenaren bidez izendatu ziren (ebazpen haren bidez, Gipuzkoako Lurralde Historikoko zenbait udalerritako ustezko zona arkeologikoak izendatzen zituen 1997ko irailaren 11ko Ebazpena argitaratu zen).
- *Ondare arkitektonikoa*. San Migel elizak babes maila ertaina du, eta tokiko babesa proposatzen da eraikin hauetarako: Altzagarateko Andre Mariaren basiliza, Artegain frontoia eta Abali Erdikoa eta Mendiola Barrena baserriak.

Hiri Antolamenduko Plan Orokorren idazketaren ondorengo faseetan, hirigintza dokumentuak Ondare Arkitektonikoaren Katalogo bat jaso beharko du, bai eta babes bereziko araudi bat ere, babes maila ertaineko eta lokaleko kultura ondasun gisa babesteko proposatzen diren elementuetarako. Katalogo horrek barnean hartuko du ondare arkeologikoa, bai eta dagokion babes araudi berezia ere. Planoekin batera, elementu bakoitzaren banakako fitxak aurkeztuko dira. Fitxa horietan, elementuaren kokapena, deskribapen orokorra, ondare intereseko balioak, argazkiak, babes araubidea eta kontserbazio egoera bilduko dira.

Bestalde, ingurumen azterketa estrategikoak ingurumen dokumentu estrategikoaren kultura eta hirigintza ondare eraikiari buruzko atala berrikusi beharko du, eta, ondoren, osatu egin beharko du, barnean hartzen duen informazio idatzia eta grafikoa bat etor dadin katalogo horretan ezarritakoarekin.

Proposatutako antolamendu aukerek kultura ondarean izan ditzaketen afektazioei dagokienez, egiaztatu beharko da esku hartzeek ez dutela eraginik Altzagarateko Andre Mariaren basiliza eta San Migel eliza kokatuta dauden ustezko zona arkeologikoen lurpean. Era berean, Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen 50. artikularen arabera, antolamendu aukeretan proposatzen diren

eraikin berriek babestutako kultura ondasunetan sor dezaketen kutsadura bisuala aztertuko da, eta dagozkion prebentzio eta zuzenketa neurriak hartuko dira, hala nola proposatutako antolamenduaren zuinketa.

E. **Jabari publiko hidraulikoa eta haren babes eremuak.** Udalerriko sare hidrografiko nagusia Artzabaltza erreka osatzen du. Oriaren ibai adarra da, eta Altzagarateko herrigunetik ekialderantz igarotzen da, 0,3 km²-ko ibilgu arroan. Ibaian behera egin ahala, Altzagarateko herrigunearen hegoaldeko pasatzen da, eta, puntu horretan, 0,6 km²-ko arroa du ibilgu horrek. Altzagarateko herrigunearan, 0 edo 1. aukera hautatuz gero, lehendik dauden eraikinen ekialdean kokatutako bizitegi lurzoruen proposamenak muga egingo luke Artzabaltza erreka ibilguarekin, eta litekeena da haren zortasun eremuari eta jabari publiko hidraulikoari berari eragitea. Altzagarateko Elizatze proposamenari dagokionez, neurri handiagoan edo txikiagoan eragingo litzaieke Artzabaltzari eta haren babes eremuari hautatutako aukeraren arabera, bai eta lurzoru urbanizagarriaren proposamena iparraldetik hegoaldera zeharkatzen duen izenik gabeko erreka bati ere. Alde horretatik, hirugarren aukerak izango luke guztietan inpaktu txikiena, ez baita jarduketarik planteatzen Artzabaltza erreka edo aipatutako jariatzearen zaintza eremuan. Lehenbiziko aukeran, berriz, errepidea desbideratzeak erreka eta jariatze uren trazadura aldatuko lukeen lur mugimenduak eragin ditzake, eta aldaketak sorraraz ditzake, orobat, ur horiekin loturiko ekosistemetan ere. Bigarren alternatibari dagokionez, Artzabaltza errekatik eta haren zortasun eremutik urruntzen da, baina haren polizia eremuan mantentzen da. Izenik gabeko jariatze urei dagokionez, proiektatutako bideak eta berdeguneak izan dezake eraginik haietan. Beraz, azkenean hiri-lurzorurako eta lurzoru urbanizagarriko aukeratu den antolamendu aukeran Elizatze eremuko jarduketak aukeratzen badira, irizpide orokor gisa 5 metroko zortasun zerrendak eta egoera naturaleko erriberako landaredia mantendu beharko dira. Horretaz gainera, kontuan hartu beharko da, kasuak hala eskatzen badu, Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoaren araudiaren 47. artikulua (zubiak, estaldurak eta defentsarako neurri estrukturalak diseinatzeko eta ibilguen trazadura aldatzeko berariazko arauak buruzkoa). Nolanahi ere, ingurumen azterketa estrategikoak udalerriko ingurune hidrikoan proposatutako jarduketan ondoriozko afektazioen azterketa egokia jaso beharko du, eta, aldi berean, neurri babesle, zuzentzaile eta, kasuaren arabera, konpentsatzaileen multzo oso bat definitu beharko du, inpaktu horiek ahalik eta txikiak izango direla bermatzeko. Hiri Antolamenduko Plan Orokorren araudi orokorrean edo partikularrean sartu beharko dira neurri horiek, jarduketan garapenean betetzen direla bermatzeko. Azkenik, kontuan hartu beharko da jabari publiko hidraulikoaren babes eremuetan egingo den edozein jarduketek Kantauri Konfederazio Hidrografikoaren nahitazko baimena izan beharko duela —URAK izapidetuko du baimen hori—.

F. **Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoko eremu babestuetan sartutako ur bilketak.** Plan Hidrologikoak giza kontsumorako ura ekoizteko ur bilketa egiten den gune edo masen kategoriaren barruan sartzen du Errezolako iturburua —orotara 50 eta 2.000 pertsona bitarteko biztanle tarte bat hornitzen du—. Plan Hidrologikoaren 16. artikulua aplikatuz, bilketa hori babesteko eremu bat ezartzen da, isurialdeko arroaren gainean 100 m-ko erradioko arku batez mugatuta. Ondorioz, lurzoru urbanizaezinen antolamenduan baldintzatzaile gainjarri bat ezarriko da, zeinak barnean hartuko baititu Hiri Antolamenduko Plan Orokorren hirigintza araudian ezartzen den baldintzatzaile horri lotutako erabileren araubidea ez ezik hartunea eta

babes eremua ere, eta bermatu beharko du mantentzen dela aipatutako bilketaren baliabidearen kalitatea eta kantitatea.

G. Lurzoru kutsatuak. EAEko lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak izan dituzten edo oraindik ere badituzten lurzoruen inbentarioak eta ingurumen dokumentuan jasotako informazioak Alzaga udalerrian kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak dituen kokaleku bat identifikatzen dute (20906-00001-Zabortegia). Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak kokaleku hori Lurzoru Urbanizaezinaren antolamenduko 2. aukeran sartzen du, ingurumen hobekuntza kategoriaren barruan, baina ez da planteatzen berroneratze prozesurik.

H. Arriskuak. Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea garatzeko premiazko neurriei buruzko ekainaren 3ko 105/2008 Dekretuaren 31.1 b) artikuluekin bat etorritik, ingurumen azterketa estrategikoari udalerriko arrisku naturalen mapa gehituko zaio. Era berean, ingurumen azterketa estrategikoak neurri zuzentzaileak ezarriko ditu dauden arriskuak gutxitzeko edo saihesteko, eta proposatutako plangintzak kontuan hartu beharko ditu ingurumen arrisku horiek, ondoren erabilerak eta jarduerak arautzeko.

Alzaga udalerriko arrisku garrantzitsuenei dagokienez, hauek aipa daitezke:

- **Uholde arriskua:** Udalerrian dauden errekek urpean garatzeko arriskuari buruzko informaziorik ez dagoen arren, Alzagako Elizatze eremuko proposamenen kasuan, aukera bakoitzean ondo aztertu beharko dira proposatutako alternatiba bakoitzak uholde arriskuaren arloan izan ditzakeen ondorioak, eta bermatu beharko da ez dela larriagotzen arrisku egoera hori ez hirugarrenei dagokienez, ez inguruneari dagokionez. Gainera, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak kontuan hartu beharko ditu Kantauri Ekialdeko Plan Hidrologikoan uholde arriskuari dagokionez ezartzen diren lurzoru erabileren mugak, eta, zehazki, 42. eta 45. artikuluetan ezarritakoak. Azkenik, Plan Hidrologikoaren 48.1 artikulua betez, hirigintza garapen berriek zoladuraren eta okupazio iragazgaitzaren zenbatekoa behar-beharrezkoa den azalaretara gutxitu beharko dute, eta drainatze jasagarriko hiri sistemak sartu beharko dituzte. Ildo horretan, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren araudi orokorrak urbanizazio proiektuek urbanizatu beharreko lurzoruko espazio libreen akabera iragazkorren ehunekoak zehazteko beharra jaso beharko du —gutxienez % 20 espaloietan eta % 35 plazetan eta hiri berdeguneetan—.
- ***Arrisku teknologikoa. Salgai arriskutsuen garraioa.*** Alzagako ekialdeko eremua Adifeko Madril-Irun trenbideko 200 eta 600 metro bitarteko afektazio zerrendan dago —arrisku maila ertaina—, bai eta N-1 errepidearenean ere —arrisku maila txikia—.

5.- LURZORU URBANIZAEZINAREN ANTOLAMENDUAN KONTUAN HARTU BEHARREKO INGURUMEN ALDERDIAK.

Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak lurzoru urbanizaezinaren antolamendua ezarri behar du, baliabide naturalen eta nekazaritzako baliabideen erabilera jasagarria bermatzeko eta osagai baliotsuenei eta/edo kalteberenei babes egokia emateko. Antolamendu hori egiteko, beharrezkoa da udalerriko lurzoru urbanizaezinaren

multzorako erabilerak eta jarduerak arautzea, eta, horretarako, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan eta Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialean definitutako antolamendu kategoriak esleitu behar dira.

Lurzoru urbanizaezinaren kategorizazioa eremu bakoitzaren ezaugarrietan, harrera gaitasunean, kalteberatasunean eta bertan dauden baliabide naturalen balioan oinarrituta egingo da. Antolamendu horretan, txosten honen aurreko 4. apartatuan aipatutako alderdiak hartu beharko dira kontuan.

Era berean, uste da lurzoru urbanizaezinean jarduera eta instalazio onargarriak kokatzeko eta garatzeko baldintzak finkatu beharko direla, dela Hiri Antolamenduko Plan Orokorren araugintzaren barruan, dela horri buruzko ordenantza arautzaile espezifikoak eginda eta onetsita. Arautuko dituzten alderdien artean sartzen dira, besteak beste, hondakin uren bilketa eta tratamendu egokia, obra eta espazio degradatuen paisaia lehengoratzeko, pistak irekitzea, egiturak paisaian txertatzea, heskaien kontserbazioa edo landagunea eta natura eremua ingurumenaren aldetik hobetzeko beharrezkotzat jotzen diren beste alderdi batzuk.

6.- HIRI LURZORUAREN ETA LURZORU URBANIZAGARRIAREN MUGAKETAN ETA ANTOLAMENDUAN KONTUAN HARTU BEHARREKO INGURUMEN ALDERDIAK.

Txosten honen 3. apartatuan aipatutako helburuekin eta irizpideekin bat etorritik, hiri eremuen antolamenduan eta, kasuak hala eskatzen duenean, sektore urbanizagarri berrien mugaketan eta antolamenduan, gomendio hauek hartuko dira kontuan:

- A. Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean jasotako hirigintza jarduerak gauzatzeko, proportzionaltasun irizpideak bete beharko dira, eta beharrezkoa izango da, orobat, unean-unean benetan dauden beharretara egokitzea, lurzoruaren gehiegizko kontsumoa eta bigarren mailako etxebizitzaren sustapena saihesteko.
- B. Eraikinen jasangarritasuna eta bizitegi eremuen ingurumen kalitatea bermatuko dira, eta, hirigintza araudiaren bidez edo Hiri Antolamenduko Plan Orokorren hirigintza fitxen antolamendu xehatuan, helburu hauek dituzten irizpideak eta baldintzak sartuko dira:
 - Eraikinak saneamendu sistema publikoetan sartzera behartzea, tratamendurako banakako soluzioak eta jabari publiko hidraulikora isurtzeko puntu gehiago saihestuz.
 - Hiriguneen eta eremu urbanizagarrien arrisku naturalen eraginpean ez ipintzea.
 - Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuan ezarritako kalitate akustikoko helburuak betetzea.
 - Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legean ezarritako helburuak, irizpideak eta zehaztapenak betetzea, eta, zehazki, 7.5 artikuluan zehazten direnak.
 - Eraikin eta azpiegitura berriak bisualki eta estetikoki integratzea, Altzagako udal mugartearen paisaia kalitatea zaintzeko eta kultura ondareari ez eragiteko.

- C. Area eta sektore bakoitzeko hirigintza arau partikularrek zerrenda bat jasoko dute, antolamendu xehatua eta urbanizazio proiektuetan nahitaez onartu beharko diren ingurumen baldintzekin. Horien artean, hirigintza egikaritzean aplikatu beharreko neurri babesleak eta zuzentzaileak sartuko dira, bai eta, kasuaren arabera, urbanizazio gastu gisa hartu beharreko konpentsazio neurriak ere.

7.- INGURUMEN AZTERKETA ESTRATEGIKOAREN EDUKIA ETA IRISMENA

Altzagako Udalak egin behar duen ingurumen azterketa estrategikoa Hiri Antolamenduko Plan Orokorren parte izango da, eta han identifikatu, deskribatu eta ebaluatuko dira plana aplikatzeak ingurumenean izan ditzakeen eragin nabarmenak eta teknikoki eta ingurumenaren aldetik bideragarriak diren arrazoizko aukerak, guztia ere plana aplikatzeak ingurumenean izan ditzakeen ondorio kaltegarriak prebenitzeko edo ahalik eta gehien murrizteko, eta, ildo horretan, ingurumenean eta jasangarritasunean ekintza positiboak planteatzeko.

Ingurumen azterketa estrategikoak, gutxienez, Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen IV. eranskinean ezarritako edukia izango du, bai eta planen eta programen ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren II. eranskinak ingurumen jasangarritasunari buruzko txostenetarako ezartzen duen edukia ere.

Eranskin horietan definitutako atalak garatzean, txosten honetan adierazi diren alderdiak landu beharko dira, bai eta administrazioek, erakundeek eta alegazioetan interesa duen jendeak arazotsutat hartu dituzten ingurumen gaiak eta ondoren aipatzen direnak ere:

7.1 Planaren edukiaren eta helburu nagusien laburpena, eta beste plan eta programa batzuekin duen lotura.

Ingurumen azterketa estrategikoak Hiri Antolamenduko Plan Orokorren edukiaren laburpen bat aurkeztu behar du (edo Hiri Antolamenduko Plan Orokorra jo); bertan, aurrekariak, helburuak, jarduerak eta aurreikusitako zehaztapenak deskribatuko dira, aintzat hartutako gainerako aukerekin batera. Era berean, deskribatuko da planean mugatutako eremuen plangintza xehatua egiteko aurreikusten diren jardueren eta garapen tresnen denbora plangintza ere.

Bestalde, Hiri Antolamenduko Plan Orokorra hirigintza antolamenduko beste tresna batzuekin eta harekin lotura izan dezaketean lurralde eta sektore planekin dituen harremanak aztertu beharko dira. Gutxienez, alderdi hauek hartu beharko dira kontuan:

- EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG).
- Beasain-Zumarragako Lurralde Plan Partziala (Goierri).
- EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektoriala.
- EAEko ibaiertzak eta errekaertzak antolatzeko Lurralde Plan Sektoriala (Kantauriar isurialdea) eta haren 1. aldaketa.
- Kantauri Ekialdeko Mugape Hidrografikoaren 2022-2027 aldirako Plan Hidrologikoa.
- Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Ingurumen Esparru Programa.

- Gipuzkoako Energia Jasangarritasunaren 2050erako Estrategia eta Euskadiko 2030erako Estrategia Energetikoa.
- Klima aldaketaren aurka borrokatzeko Gipuzkoako eta Euskadiko estrategiak.

Koherentzia zehaztu beharko da: batetik, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren helburu eta jardueren eta, bestetik, eremuan eragina duten plan eta programen helburu eta zehaztapenen artean. Helburua izango da helburu komunak lor daitezen sustatzea eta Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren jarduketa aukerak ebaluatzea, baldin eta gainjartzeak, gatazkak edo bateraezintasunak gerta badaitezke beste programetako helburu eta jardun ildoekin. Era berean, eragin eremuari aplikatu dakizkiokeen gainerako planekin izan daitezkeen albo ondorio metagarriak eta sinergikoak identifikatuko dira. Horrela identifikatutako ondorioak, kasuaren arabera, planaren inpaktuak identifikatzeko eta baloratzeko atalean ebaluatuko dira.

7.2 Nazioarteko, Europar Batasuneko, estatuko, autonomia erkidegoko, lurralde historikoko eta tokiko esparruetan ingurumena babesteko finkatutako helburuak, bai eta plana egiteko kontuan hartu den moduari buruzko justifikazioa ere.

Ingurumen ebaluazio estrategikoak azaldu beharko du nola txertatu diren udal antolamenduan irismen dokumentu honen 3. apartatuan adierazitako ingurumena babesteko eta jasangarritasunerako irizpideak —edo Hiri Antolamenduko Plan Orokorra formulatzeko garaian ezarritako beste batzuk—, eta, ahal denean, ezarritako edo proposatutako adierazleak eta mugak erabiliko ditu.

7.3 Altzaga udalerriaren ingurumen ezaugarriak eta bilakaera, klima aldaketa kontuan hartuta.

Aurkeztutako hasierako dokumentu estrategikoan azaldutako informaziotik abiatuta eta irismen dokumentu honen 4. apartatuan ezarritako jarraibideak kontuan hartuta, ingurumen azterketa estrategikoak Altzaga udalerriaren ingurumen ezaugarrien deskribapena jaso beharko du, eta, horrekin batera, egungo egoeraren diagnostiko osoa egin beharko du. Horretarako, beharrezko azterketa espezifikoak egingo dira, eta adieraziko da zer informazio eta bibliografia iturri kontsultatu diren, zer landa lan gauzatu den eta zer metodologia baliatu diren.

Diagnostikoan, natura, nekazaritza, ondare eta paisaia baliabideen egoera deskribatuko da, baita hiriguneen eta landaguneen ingurumen kalitatea ere. Era berean, bereziki babestu edo zaindu beharreko elementuak eta/edo baliabideak identifikatuko dira.

Atal horretan, gainera, udalerriak jasaten dituen ingurumen presio eta arazo nagusiak aztertuko dira, arazo horiek Hiri Antolamenduko Plan Orokorrari nola eragingo dioten edo plan orokor horrek arazook larriagotuko ote dituen balioesteko.

Deskribapena ez da mugatuko ingurune fisikoaren ezaugarrietara, baizik eta planean ezarritako antolamenduaren ondorioz nabarmen alda daitezkeen hiri metabolismoaren alderdi edo aldagaiei buruzko informazioa eman beharko du, hala

nola ur hornidurako eta saneamenduko sistemak, mugikortasun sistema (garraio publikoa/pribatua, motorizatua/motorizatu gabea), zarata mailak, energia kontsumoa eta abar. Zehazki, eta indarrean dagoen legedia betez, azterlan hauek jaso beharko ditu, gutxienez:

- **Ur baliabideen eskaria.** Uraren Legearen testu bateginaren 25.4 artikuluan aipatzen den Kantauriko Konfederazio Hidrografikoaren nahitaezko txostena egin ahal izateko, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren zehaztapenek dakarten ur baliabideen eskariari buruzko azterlan bat erantsiko da, eta, kasuak hala eskatzen badu, baliabide horiek babesten dituzten administrazio emakidak edo ur eskubideak adieraziko dira. Aintzatetsitako ur bilketetarako, sarera deribatutako ur emariak babesten dituzten emakiden edo ur eskubideen zerrenda jaso beharko da. Baliabide hidrikoen premien zenbatespena egiteko, kontuan hartu beharko da Kantauri Ekialdeko Mugape Hidrografikoaren Espainiako zatiko *Plan Hidrologikoaren Berrikuspenari buruzko Kantauri Ekialdeko Mugape Hidrografikoaren Espainiako zatiko Plan Hidrologikoaren arau xedapenen* I. eranskineko 14. eta 15. artikuluetan eta 6. gehigarrian ezarritakoa (35/2003 Errege Dekretuaren bidez onartu zen berrikuspen hori).
- **Zarata.** EAEko hots-kutsadurari buruzko urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren 23. artikuluan ezarritakoaren arabera, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren eremuaren zonakatze akustikoa egingo da —horretarako, kontuan hartuko dira dekretu horren 20. artikuluan eta III. eranskinean definitutako eremu akustikoak—, eta zonakatze hori erakusten duen plano bat erantsiko zaio hirigintza dokumentazioari. Edonola ere, etorkizuneko hirigintza garapenak aurreikusten diren eta Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek zehatz-mehatz antolatzen dituen sektoreek edo eremuek inpaktu akustikoari buruzko azterlan bat izan beharko dute (urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren 37. artikuluan jasotakoarekin bat). Azkenik, kontuan hartu behar da Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen 50. artikuluan ezarritakoa; horren ondorioz, babestutako kultura ondasunei eragin diezaiekeen kutsadura akustikorik ba ote den aztertuko da, eta beharrezko neurri zuzentzaileak eta babesleak hartuko dira.
- **Jasangarritasun energetikoa.** Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legearen 7. artikuluan ezarritakoaren arabera, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek jasangarritasun energetikoari buruzko azterketa bat jaso beharko du, lege horren 7.3 apartatuan ezarritako alderdiekin.

Udallerriaren gaur egungo ingurumen egoera diagnostikatu ondoren, haren bilakaeraren aurreikuspen bat egin beharko da, ingurumenean eragina izan dezaketen joera sozioekonomikoak eta espero den klima aldaketa kontuan hartuta. Azken alderdi horri dagokionez, komeni da klima aldaketarekin lotutako inpaktu probableenak identifikatzea udalerrian, bai eta lehentasunezko jardun eremuak identifikatzea ere, aldaketa horretara egokitzeari dagokionez.

Altzagako ingurumen ezaugarri orokorrak deskribatu ondoren, xehetasun handiagoz aztertuko da Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek zer zonatan edo tokitan aurreikusten dituen jarduketa handienak edo inpaktu handikoenak, hala nola hiri garapenak egikaritzea aurreikusita dagoen eremuen gainekoak.

Azkenik, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea garatzeko premiazko neurriei buruzko ekainaren 3ko 105/2008 Dekretuaren 31.1 artikuluan auzi horri buruz zehaztutakoa betez, lurzoruek lege horretan jasotako aurreikuspenetarako duten harrera ahalmenaren azterketa bat aurkeztu behar da, zeinak alderdi hauek hartuko baititu kontuan, besteak beste: administrazio hidraulikoak jabari publiko hidraulikoaren babesari buruz prestatu duen informazioa, Gipuzkoako Ur Kontsortzioak hornidura eta saneamendu sareari buruz duen informazioa, ba ote dagoen eskari berriei erantzuteko behar adina baliabide hidriko, hondakin uren isurketa berriak tratatzeko gaitasuna, errepideen eta lehendik dauden beste azpiegitura batzuen arloan eskumena duten administrazioen txostena —planean jasotako aurreikuspenek izan dezaketen inpaktuari buruz—, eta abar.

Atal horrek kartografia tematiko egokia izan beharko du oinarri, azkenean barnean hartzen dituen alderdi guztien inguruan.

7.4 Aukerak hautatzeko prozesuaren laburpen arrazoitua. Hartutako soluzioaren justifikazioa.

Ingurumen azterketa estrategikoak Hiri Antolamenduko Plan Orokorreko helburuei erantzuteko teknikoki eta ekonomikoki bideragarriak diren hainbat hautabideren ingurumen azterketa jaso behar du. Aintzat hartutako aukera bakoitzaren ingurumen inpaktua ebaluatuko da, eta planaren helburuei —eta, bereziki, ingurumen helburuei— zenbateraino erantzuten dieten zehaztuko da.

Horretarako, azterketaren eremuko ingurumen elementu eta arazo garrantzitsuak eta ingurumena babesteko helburuak identifikatu ondotik, Hiri Antolamenduko Plan Orokorra garatzeko eta haren helburuak betetzeko zenbait aukera proposatu beharko dira, bideragarriak direnak teknikoki, ekonomikoki eta ingurumenari dagokionez. Horien artean, nahitaez sartu beharko da esku hartzerik aurreikusten ez duen aukera bat —edo 0 aukera—; hau da, udalerrriaren antolamendu estrukturala ez aldatzea. Ahal denean, hirigintza jarduerak delineatzeko edo diseinatzeako aukerak alderatuko dira, bai eta horiek gauzatzeko kokaleku posibleak ere.

Aurrerapen dokumentuan jasotako planteamenduak kontuan hartuta, aukeren analisiak azterketa xehatu hauek jaso behar ditu:

- **Bizitegi garapen berrietarako kokaleku aukerak.** Lehenik eta behin, Hiri Antolamenduko Plan Orokorren indarraldirako udalerrian zenbat etxebizitza behar diren zehaztu behar da, eta egindako zenbatespena parametro sozial, demografiko eta ingurumenekoetan oinarrituta justifikatu behar da, betiere zenbatespen horretarako lurralde plangintzak ezartzen dituen mugen barruan. Bizitegi ahalmena zehaztu ondoren, eta txosten honen 4. apartatuan aurrerapenaren aukerei buruz jasotako jarraibideak kontuan hartuta, azkenean sakonago aztertu beharrekotzat jotako bizitegi kokapeneko eta banaketako aukerak aztertuko dira. Azterketa horretan, kontuan izan beharko da aintzat hartutako etxebizitza tipologiaren eta kokapen aukeren ingurumen inpaktua, eta, hala, baztertu egingo dira ingurumen elementu baliotsuetan (hala nola balio agrologiko handiko lurzoruetan) inpaktu nabarmenak eragiten dituzten edo uholde arriskua dela-eta pertsonen edo ondasunen gaineko kalteen arriskuak areagotzen dituzten aukerak.

- **Ekipamenduetarako lurzoruen aukerak.** Azterketak udalerrian ekipamenduetarako dauden lurzoruaren benetako premiak zehaztu behar ditu. Premia horiek zehaztu ondoren, eta txosten honen 4. apartatuan aurrerapenaren aukerei buruz jasotako jarraibideak kontuan hartuta, azkenean sakonago aztertu beharrezkotzat jotako bizitegi kokapeneko eta banaketako aukerak aztertuko dira. Azterketa hori jasangarritasun irizpideen arabera egingo da beti, eta baztertu egingo dira nekazaritza lurzorueta eta halako ingurumen elementu baliotsuetan inpaktu garrantzitsuak eragiten dituztenak.

Aukeren gaineko azterketa horietan lehentasunezkoztat jo beharko da, ingurumen eta jasangarritasun irizpideetara hobeto egokitzen delako, dagoeneko urbanizatuta dauden eremuak finkatzea eta berritzea, gaur egun lurzoru urbanizaezinean sartuta dauden eremuen garapenarekin alderatuta antzemandako beharrak estaltzeko.

Era berean, aukeren analisiak proposatutako hirigintza eremuen barruko erabileren banaketa hartu beharko du kontuan, honela:

- Aintzakotzat hartu behar dira ingurumen arriskuak, hala nola URAk alde aurreko kontsultei erantzuteko aipatu dituen uholde arriskuak.
- Balio agrologiko handiko lurzoruen gaineko inpaktua ahalik eta gehien murriztea eta jabari publiko hidraulikoa eta haren babes eremuak lehengoratzeko laguntzea.

Nolanahi ere, egindako aukeren azterketak azaldu beharko du zer metodologia erabili den eta zer neurritan hartu diren kontuan ingurumen faktoreak, faktore tekniko funtzionalak eta ekonomikoak, garatu beharreko irizpide anitzeko azterketa horretan. Balioetsitako alderdi bakoitzean azkenean eginiko aukera ez badator bat ingurumen baloraziorik onenarekin, hautaketa egiteko erabilitako arrazoiak azaldu beharko dira.

Dokumentazio kartografikoa erantsiko da, proposatutako aukeren kokapenarekin eta ezaugarriekin.

7.5 Hiri Antolamenduko Plan Orokorren zehaztapenek eta jarduketek ingurumenean dituzten ondorio adierazgarriak identifikatzea eta balioestea.

Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean aurreikusitako jarduketek ingurune elementuetan izango duten inpaktua identifikatuko eta balioetsiko da, eta, besteak beste, elementu hauek:

- Intereseko habitatak.
- Balio estrategiko handiko nekazaritza lurrak eta nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduerak.
- Ur masak eta ur araudiaren arabera babestutako eremuak.
- Paisaia.
- Hiri ingurunearen kalitatea, zaratari, zirkulazioari eta halako alderdiei dagokienez.
- Giza osasuna.

- Ondare monumentala eta arkeologikoa.

Era berean, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean planteatutakoak zer neurritan eragingo duen kalkulatu beharko da.

- Mugikortasun eskaria.
- Ura, energia eta beste zenbait baliabideren kontsumoa.
- Hondakin urak isurtzea eta hondakinak sortzea.

Aztertutako inpaktuek barnean hartu behar dituzte albo ondorioak, metatze ondorioak, sinergia ondorioak, iraunkorrak eta aldi baterakoak, positiboak eta negatiboak, bai eta epe labur, ertain eta luzekoak ere.

Identifikazioa eta balorazioa ez dira mugatuko antolatutako eremuaren eraldaketa fisikoak eragindako zuzeneko inpaktuetara; aitzitik, kontuan hartu beharko dira proposatutako antolamenduak edo erabileren eta jardueren erregulazioak eragindako zeharkako ingurumen-inpaktuak ere.

Hautemandako inpaktuen garrantzia zehazteko, Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen III. eranskinean eta planen eta programen ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren III. eranskinean ezarritakoa betetzen saiatu beharko da.

Identifikatutako inpaktu bakoitza magnitudearen eta intentsitatearen arabera karakterizatu eta baloratu beharko da, Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen VI. eranskinaren 8. apartatuan adierazitako terminologiaren arabera. Horretarako, aldeztu aurretik definituko dira inpaktu adierazleak (adierazgarriak, garrantzitsuak, baztertzailak, zenbatesgarriak eta erraz identifikatzeko modukoak), inpaktua behar bezala deskribatuko dutenak, bai eta ingurumen kalitatearen helburuak ere, inpaktuari dagokionez onargarriak diren gutxieneko mugak finkatzeko, eta erreferentzia gisa hartuko dira kasu bakoitzean indarrean den legeria eta organo eskudunen jarraibideak.

Era berean, balioespen horrek ezarriko ditu, kasuak hala eskatzen duenean, indarrean dagoen lurralde, hirigintza eta ingurumen plangintzarekin bateragarriak ez diren Hiri Antolamenduko Plan Orokorrearen jarduketak edo ingurumen inpaktu kritikoak edo onartezinak eragiten dituztenak. Bi kasuetan, horrek jarduketa horiek aldatzea edo ezabatzea eragingo du.

Azkenik, inpaktuen ebaluazioa prozesuaren ondorengo faseetara atzeratzeko alderdiak arrazoituko dira, egokiagotzat jotzen baita.

7.6 Ingurumen integrazioko neurriak

Ingurumen txosten estrategikoak zenbait neurri zehaztuko ditu, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean aurreikusitako jarduketengatik ingurumenean garrantzitsutzat jo diren inpaktu guztiak prebenitzeko, murrizteko eta, ahal den neurrian, indargabetzeko.

Era berean, ingurumen alderdiok Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean sartzeari dagokionez, ez litzateke mugatu behar balizko inpaktu bati erantzuteko neurriak ezartzera; izan ere, komenigarria da neurri horiek ingurumen arazoak zuzentzen eta

udalerrian ingurumen kalitate handiagoa lortzen lagunduko duten beste batzuekin osatzea.

Hartara, tankera honetako neurrien bidez egin behar da Alzagako Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren ingurumen integrazioa:

- Lurralde plangintzan eta hiri diseinuan ingurumen alderdiak kontuan hartzea eta txertatzea, lehendik dauden arazoak edo inpaktuak prebenitzeko edo zuzentzeko. Oro har, ez da behar izaten aurrekontu espezifikorik. Besteak beste, hauek jar daitezke adibidetzat: lurzoru urbanizaezinaren antolamendu bat definitzea, natura balioen babes egokia bermatuko duena; eragina izan dezaketen jarduerak arautzeko ordenantzak onestea; garapen berrien kokapena hautatzea oso sentikorrek ez diren eremuetan; eraikinak egokiro orientatzea, haien energia portaera hobetzeko eta eguzki argia hobeto aprobetxatzeko, eta abar.
- Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren zehaztapenak garatzen dituzten plan eta proiektuen ingurumen inpaktu negatiboak prebenitzeko eta zuzentzeko neurriak, klima aldaketan duten eragina arintzeko eta horretara egokitzea ahalbidetzeko neurriak barne. Neurri horiek egikaritze proiektuen osagaitzat hartu beharko dira, eta, hala diren heinean, haien aurrekontuetan jaso beharko dira. Horietako asko garapen planarekin edo proiektuarekin batera zehaztu beharko dira, baina, kasu guztietan ere, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak identifikatu egin beharko ditu eta gutxienez karakterizazio bat egin beharko du; era berean, zehaztu beharko du nahitaezkoa ote den garapen plan eta proiektuetan horiek zehaztea.
- Kapital naturalaren galerak konpentsatzeko neurriak, baldin eta galerak saihetsezin gisa ebaluatu badira. Planteamendu tresnan, eskakizun hauek zehaztu behar dira:
 - Berreskuratu beharreko eremu degradatuetan, tokiko korridoreen sarean eta balizko aukeretan oinarrituta lehentasunak zehazten dituen azterketa batetik abiatuta konpentsatzen da.
 - Konpentsazio jarduketak hartuko dituzten lursailak lortzeko, beharrezkoa da sailkatutako lurzoruari lotuta geratzea —esate baterako, atxikitako sistema orokor baten bidez edo zuzkidura publikoak lortzeko jarduketa baten bidez—.
 - Konpentsazio neurrien kostuak sektore berriaren urbanizazio gastua izan behar du.
 - Konpentsazio neurriak eraikitze lizentziak eman aurretik bete beharko dira.
- Udalerriko ingurumena hobetzeko jarduketak, gune edo eremu jakin batzuetako ekologia eta/edo paisaia lehengoratzeko edo ingurumen kalitatea hobetzea helburu dutenak. Ondorio horietarako, komeni da Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak leheneratu beharreko kokalekuen edo garatu beharreko ingurumen hobekuntzako jarduketan lehentasun ordena identifikatzea eta zehaztea, bai eta horiek gauzatzeko programa bat ezartzea ere.

Ingurumena integratzeko neurriek Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren hirigintza dokumentazioan jasota egon beharko dute, eta haien kostu ekonomikoa eta finantzatzeko moduak kalkulatu beharko dira —udal aurrekontuen kargura, dirulaguntzen bidez, beste erakunde batzuen hitzarmenen bidez, urbanizazio gastuen kontura, eta abar—. Era berean, beharrezkoa izango da horiek gauzatzeko

denbora plangintza bat ezartzea ere. Azkenik, garapen plan eta proiektuetan kontuan hartu beharreko neurriak zehaztuko dira.

7.7 Planaren ondorioak zaintzeko programa.

Ingurumen azterketa estrategikoak Hiri Antolamenduko Plan Orokorrek ingurumenean dituen ondorioak zaintzeko programa bat jaso behar du, identifikatutako inpaktu esanguratsu bakoitzaren jarraipena egin ahal izateko, neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileak bete ahal izateko eta, oro har, neurri horiek eraginkorrak izan daitezen, bai eta Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean zehaztutako ingurumen helburuak lortu ahal izateko ere.

Horretarako, programak hauei buruzko informazioa jaso behar du aldian-aldean:

- Zenbateraino bete diren proposatutako ingurumen helburuak.
- Abian jartzearen ondoriozko ingurumen ondorio negatiboen garrantzia.
- Neurri prebentibo, zuzentzaile eta, kasuak hala eskatzen badu, konpentsatzaileen aplikazioa eta eraginkortasuna, barnean harturik neurri horiek plana garatzeko ondoz ondoko dokumentuetan eta gauzatze proiektuetan sartzeko aukera.
- Agertu diren ingurumeneko elementuetan aurreikusi ez diren ingurumen ondorio kaltegarriak identifikatzea.
- Sektorean eskumena duten erakundeek edo administrazioek (urak, hondakinak, zarata, kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak, errepideak, jarduera sailkatuak eta bestelakoak zuzentzen dituzten erakundeek) eta udal baimenetan ezarritako ingurumen baldintzak betetzea.

Horretarako, gainbegiratze programak alderdi hauek jaso beharko ditu:

- Jarraipena egin behar zaien ingurumen sistemak, alderdiak edo aldagaiak identifikatzea.
- Egin beharreko jarraipen eta kontrol jarduerak, metodologiarekin (datuak hartzeko estrategiak, aldizkakotasuna, eta abar) eta dagokion kronogramarekin.
- Erabili beharreko jarraipen adierazleak, dagozkien unitate eta muga eta/edo erreferentzia mailekin. Adierazle gisa, dokumentu honetako 8. apartatuan iradokitakoak edo egokitzen jotzen diren beste batzuk erabili ahal izango dira.
- Ingurumen jarraipenaz arduratzen diren pertsonak eta/edo erakundeak.
- Egin beharreko txostenen edukia eta aldizkakotasuna.
- Aurreikusitako aurrekontua.

7.8 Laburpen ez-teknikoa

Ingurumen azterketa estrategikoan emandako informazioaren laburpen ez-tekniko bat idatzi beharko da, informazio zehatzarekin eta jende guztiarentzat eskuragarri.

Laburpen horretan, gutxienez, alderdi hauek jasoko dira: Hiri Antolamenduko Plan Orokorren bidez lortu nahi diren helburu orokorrak eta ingurumen helburuak,

kontuan hartutako aukerak, horietako bakoitzak ingurumenean dituen ondorioen laburpena, eta azkenean aukeratutako soluzioaren alde egin izanaren arrazoiak.

Laburpena osatzeko, diseinatutako neurri zuzentzaileak eta parte hartze publiko eta administratiboko prozesuaren ondorioak deskribatuko dira.

Era berean, alderdi aipagarrien dokumentazio grafikoa erantsiko da.

7.9 Aukeren eta neurri prebentibo, zuzentzaile eta konpentsatzaileen bideragarritasun ekonomikoari buruzko txostena.

Aukeren azterketari gutxi gorabeherako azterketa ekonomiko bat gehituko zaio, kostu-irabazien analisia eta analisi ekonomiko-finantzarioa kontuan hartuta, eta, ahal den neurrian, barnean hartuko du ingurumen eta gizarte alorretako kanpo kostuen azterketa ere.

Atal horretan sartuko da, orobat, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren aplikazioak sor ditzakeen ondorio negatiboak prebenitzeko, murrizteko edo arintzeko neurrien kostuaren zenbatespen eta/edo aurrekontu banakatua, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren ondoriozko ingurumen kostuak barneratzen direla bermatzeko. Era berean, neurri horien finantzaketa iturriak ere jasoko dira, zeinak Altagakako udal aurrekontuen kontura hartuko baitira eta, kasuak hala eskatzen duenean, bereizi egingo dira hirigintza proiektuen edo jardueren sustatzaileek beren gain hartu behar dituztenak.

8.- INGURUMEN EBALUAZIORAKO ETA GAINBEGIRATZE PROGRAMARAKO KONTUAN HARTU BEHARREKO ADIERAZLE KUANTITATIBOEN ETA/EDO KUALITATIBOEN PROPOSAMENA

Aukeren ingurumen ebaluaziorako eta gainbegiratze programarako hautatutako adierazleak aldagaien konbinazio bat izango dira, alde batetik, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak finkatzen dituen ingurumen helburuak betetzen direla egiaztatzeko, eta, bestetik, Hiri Antolamenduko Plan Orokorrak garatu bitartean izango dituen ingurumen inpaktuen aurreikuspenak betetzen direla egiaztatzeko; hori horrela, neurri zuzentzaile gehigarriak sartu ahal izango dira, ingurumen helburuekin alderatuta ez-betetzeak edo aldaketak gertatzen badira.

Ingurumen adierazleak:

- Ezarritako ingurumen helburu eta irizpideekin lotuta egon behar dute, benetan kudeaketa tresna gisa funtziona dezaten, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren formulazioan eta aplikazioan esku hartzen duten eragileei erantzukizunak finkatzeko.
- Denbora serieetan neurtzeko eta aztertzeko modukoak izan behar dute. Denboran aldakortasuna islatu behar dute, joera negatiboak prebenitzeko edo zuzentzeko aukera emango duten moduan.
- Gutxi izan behar dira, inplikaturako eragile guztiek erraz ulertzeko modukoak. Horretarako, samurrak eta interpretatzen errazak izan behar dute.
- Eskuragarri egon behar dute, eta ez dute informazio iturri askoren beharrik izan behar horiek lortzeko.

Altzaga udalerraren ezaugarriak eta aurrerapenean eta hasierako dokumentu estrategikoan jasotako planteamenduak kontuan hartuta, hauek izan daitezke balioespen adierazle erabilgarri batzuk: lurzoruaren kontsumoa (artifizializatutako azalera), lurzoruaren eta nekazaritzako ustiategien gaineko eragina (nekazaritzako ustiategien kopurua, balio estrategiko handiko azalera), baso moten azalera eta intereseko beste habitat batzuk, azaleko uren kalitatea, eta abar.

9.- INFORMAZIO ETA KONTSULTA MODALITATEAK

Abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 21. eta 22. artikuluetan eta urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 12. artikuluan informazio eta kontsulta modalitateei buruz ezarritakoa betez, Altzagako Udalak, Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren prozedura substantiboan aurreikusitako izapideen barruan, jarduketa hauek egingo ditu:

- a) Ukituriko administrazio publikoei eta herritar interesdunei kontsulta egitea, plan edo programaren eta ingurumen azterketa estrategikoaren aurretiazko bertsioari buruz.
- b) Plan edo programaren eta ingurumen azterketa estrategikoaren aurretiazko bertsioa jendaurrean jartzea, iragarkia aldizkari ofizialean argitaratzearen bidez. Gutxienez 45 egun izango dira aztertze eta oharrak egiteko.

Aurrekoaren ondorioetarako, ukituriko administrazio publikotzat eta publiko interesduntzat hartuko dira Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak irismen dokumentu hau idazteko kontsultatu dituen administrazio, erakunde eta pertsonak —dokumentu honen 2. apartatua—, bai eta Altzagako Udalak plana izapidetzeko prozesuan identifika ditzakeen erakunde eta interesdun gehigarriak ere (ukituriko lurren jabeak, auzo elkarteak, eta abar).

10.- INGURUMEN ADIERAZPEN ESTRATEGIKOAREN ETA JENDAURREKO INFORMAZIO ALDIAREN ONDOREN PLANEAN EGIN DAITEZKEEN ALDAKETEN ESKAERA

Ingurumen Ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 24. eta 25. artikuluetan eta planen eta programen ingurumen ebaluazio estrategikoaren prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 13. artikuluan ezarritakoa aplikatuz, Altzagako Udalak ingurumen adierazpen estrategikoa egiteko eskatuko dio Ingurumen Zuzendaritza Nagusi honi, plana edo programa behin betiko onetsi aurretik. Eskabide horrekin batera, ingurumen ebaluazio estrategikoaren espediente osoa aurkeztu beharko da, agiri hauek barne:

- Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren hirigintza dokumentuak.
- Ingurumen azterketa estrategikoa.
- Dagokion araudi sektorialaren arabera nahitaezkoak diren txostenen kopia, eta kontsulten eta informazio publikoaren izapideetan egindako alegazioak.
- Laburpen dokumentu batean, Altzagako Udalak deskribatuko du zer-nola txertatu diren Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren azken proposamenean ingurumen alderdiak, bai eta ingurumen azterketa estrategikoarenak ere; era berean, jasoko du zer-nola egokitzen diren irismen dokumentura, zein diren egindako kontsulten emaitzak, eta kontsulta horiek nola hartu diren kontuan.

Plana izapidetzen den bitartean eta kontsulten eta jendaurreko informazioaren izapidearen ondoren, kontuan hartu beharko da ingurumenean ondorio esanguratsuak izan ditzaketen eta ebaluatu ez diren aldaketak egitea erabakitzen bada, eta, kasu guztietan ere, 211/2012 Dekretuaren 4. artikuluko kasuren batean badaude, Altzagako Udalak jakinaren gainean ipini beharko duela zuzendaritza hau, eta behar den dokumentazioa bidali beharko du, aldatutako planaren edo programaren alderdiak ebaluatzeko.

Donostia, 2023ko ekainaren 13a

INGURUMENENKO ZUZENDARI NAGUSIA,

Sin.: MÓNICA PEDREIRA LANCHAS

Sinaduren laburpena / Resumen de firmas

Titulua / Título:

Altzagako HAPOn Ingurumen Azterketa Estrategikoaren Irismen Dokumentua.